

Skär av ogräsen men sparar grödan

Nu är ogrässkäraren testad på tistel och klar för marknaden.

Jonas Carlsson är växtodlare i Blekinge, men gör numera skäl för namnet Uppfinnar-Jonas. När han la om till ekologisk odling 1999 fick han problem med ogräs, särskilt tistel. I år, åtta år senare, har han sålt de första exemplaren av Ogrässkäraren 6001H.

Kammar grödan

2006 gick han till final i tävlingen Miljöinnovation med sin ogrässkärare och efter det har JTI testat både funktionen och effekten på olika

ogräs. Själv har Jonas filat på konstruktionen och börjar nu känna att de flesta detaljer är rätt genomarbetade.

Ogrässkäraren är konstruerad för att skära av och skada ogräs i växande gröda. Den sänks ner i grödan och ”kammar” igenom den på önskad höjd med hjälp av höj- och sänkbara hjul. Effekten på ogräsen bygger på en teknik som utnyttjar de fysiska skillnaderna mellan ogräset och grödan som stjäktjocklek, styvhet och förgreningar. Knivarna kan ställas in för olika grovlek men bäst fungerar maskinen när det är stor skillnad på ogräset och grödan.

Men tajmingen är oerhört viktig – när grödan gått i strå är det för sent. Å andra sidan är det en ogräsbekämpningsmetod som är väderberoende till skillnad från alla andra metoder.

Testad på tistel

JTI har testat ogrässkäraren inställd för tistelbekämpning i spannmål. Försöken visar att man kan köra relativt sent med en aggressiv inställning på knivarna som ger stor effekt på tisteln men bara små skördesänkningar.

Den är också testkörd på kvickrot vilket gick bra att göra tidigt efter-

som kvickroten går i strå före spannmålen liksom ettåriga ogräs som blåklint, penningört och målla. Jonas har även testat den på skräppa: stjälkarna har den inte problem med att skada, men det finns inga studier på effekten mot återväxt och spridning.

Principen för bekämpningsmetoden är att skada ogräset samtidigt som man har en väletablerad gröda som får en chans att ta överhanden när ogräset skadas. Även om tisteln får panik när den skärs av och börjar massproducera rotskott så får dessa ingen chans när grödan sluter sig och skuggar tisteln som är mycket ljusberoende.

– Och en annan god effekt, skratrar Jonas, är att man slipper se tistlarna, det är faktiskt inte oväsentligt.

Bäst frontburen

Ogrässkäraren är bränslesnål då den är lätt och har hjuldrift. Kostnaderna hålls också nere av den enkla tekniken med billiga reservdelar. Den fästs med trepunktslyften, och enligt Jonas är det bäst att ha den frontmonterad eftersom den inte kan kamma den gröda som lagt sig under bakhjulen om den är bakmonterad. Om den bakmonteras rekommenderar Jonas radodlingshjul. En borstförsedd haspel ovanför knivraden förhindrar igensättning och drivs med hydraulmotor.

Nuvarande modell är bara sex meter bred men eftersom den går att köra i upp till 10 km/h så blir det ändå en effektiv avverkning. Jonas jobbar nu på att ta fram en 9 meter bred modell, och tankar finns om att lyckas även med 12 meter.

Utmaningen är att göra den både fallbar för transport och följsam för att klara ojämnheter i marken.

Vilket blir priset när den kommer ut på marknaden i större upplagor?

– Vågar inte riktigt säga det. Det beror på vad jag kan hitta för tillverkare och om jag ska sälja den via återförsäljare och vad de i så fall vill ha för marginal. Men en grov gissning är 100 000, säger Jonas.

LENA KARLSSON

Vill du se ogrässkäraren?

Ogrässkäraren tillverkas i år i något dussin exemplar som Jonas har sålt till testpiloter runt om i landet. Kontakta Jonas för att få veta var du har närmaste maskin att få se demonstreras. Flera av ägarna kan också tänka sig legokörning om du vill testa på egen mark.

Jonas finns på telefon 0709-57 33 30 eller epost jcs-innovation@telia.com När Ekologiskt lantbruk lämnar tryckeriet ska det också finnas en hemsida på www.jcs-innovation.se

Läs mer om tistelförsöken

Det finns två rapporter som redovisar JTIs försök med ogrässkäraren använd på tistel i spannmål.

http://ekoforsk.slu.se/Projekt08_10/Tistel.htm

http://ekoforsk.slu.se/Projekt08_10/Resultat08/Lundkvist%20090204%20Tistel.pdf